

Теорія та історія публічного управління

DOI: 10.52363/2414-5866-2026-1-1

УДК: 351:502.131.1:330.34

Бригада Олена, кандидат технічних наук, доцент, доцент кафедри підвищення кваліфікації та спеціалізованої підготовки у сфері цивільного захисту, Національний університет цивільного захисту України, м. Черкаси
ORCID: 0000-0001-5777-8516

Ільїнський Олексій, кандидат біологічних наук, доцент, доцент кафедри підвищення кваліфікації та спеціалізованої підготовки у сфері цивільного захисту, Національний університет цивільного захисту України, м. Черкаси
ORCID: 0000-0002-1737-9462

Мацак Антон, кандидат технічних наук, ст. викладач кафедри підвищення кваліфікації та спеціалізованої підготовки у сфері цивільного захисту, Національний університет цивільного захисту України, м. Черкаси
ORCID: 0000-0003-2856-9437

Bryhada Olena, Candidate of Technical Sciences, Associate Professor, Associate Professor of the Department of Advanced Training and Specialized Training in Civil Protection, National University of Civil Protection of Ukraine, Cherkasy

Ilinskyi Oleksii, Candidate of Biological Sciences, Associate Professor, Associate Professor of the Department of Advanced Training and Specialized Training in Civil Protection, National University of Civil Protection of Ukraine, Cherkasy

Matsak Anton, Candidate of Technical Sciences, Senior Lecturer of the Department of Advanced Training and Specialized Training in Civil Protection, National University of Civil Protection of Ukraine, Cherkasy

ІНТЕГРАЦІЯ ПРИНЦИПІВ ESG У СИСТЕМУ ПУБЛІЧНОГО АДМІНІСТРУВАННЯ ЕКОЛОГІЧНОЇ БЕЗПЕКИ: ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ТА КОНЦЕПТУАЛЬНА МОДЕЛЬ

INTEGRATION OF ESG PRINCIPLES INTO THE SYSTEM OF PUBLIC ADMINISTRATION OF ENVIRONMENTAL SAFETY: THEORETICAL FOUNDATIONS AND A CONCEPTUAL MODEL

У статті досліджено теоретичні засади інтеграції принципів ESG у систему публічного адміністрування екологічної безпеки. Метою дослідження є обґрунтування теоретичних засад та концептуальних підходів до інтеграції принципів ESG у систему публічного адміністрування екологічної безпеки. Методологічну основу дослідження становить комплекс загальнонаукових і спеціальних методів наукового пізнання. Методи аналізу та синтезу використано для дослідження наукових підходів до впровадження ESG-принципів у систему публічного управління; системний підхід застосовано для визначення ролі ESG у формуванні ефективної системи управління екологічною безпекою; метод структурно-логічного моделювання використано для розроблення концептуальної моделі інтеграції ESG-принципів. Результати дослідження свідчать про доцільність застосування ESG-концепції у системі публічного адміністрування екологічної безпеки як ефективного підходу до інтеграції екологічних, соціальних та управлінських аспектів у процеси прийняття управлінських рішень. Розроблено концептуальну модель інтеграції принципів ESG у систему публічного адміністрування екологічної безпеки, яка відображає взаємозв'язок стратегічного, інституційного та інструментального рівнів управління та визначає ключові напрями впровадження ESG-принципів у сфері екологічного управління. У висновках зазначено, що інтеграція принципів ESG у систему публічного адміністрування екологічної безпеки сприятиме підвищенню ефективності державної екологічної політики, посиленню прозорості та підзвітності діяльності органів публічної влади, а також гармонізації національної системи екологічного управління з міжнародними стандартами сталого розвитку.

Ключові слова: публічне адміністрування; екологічна безпека; ESG-принципи; сталий розвиток; екологічна політика; екологічне управління; державна екологічна політика.

In the article, the theoretical foundations of integrating ESG principles into the system of public administration of environmental safety are examined. The purpose of the study is to substantiate the theoretical foundations and conceptual approaches to the integration of ESG principles into the system of public administration of environmental safety. The methodological basis of the research consists of a set of general scientific and special methods of scientific inquiry. Methods of analysis and synthesis were used to study scientific approaches to the implementation of ESG principles in the system of public administration; a systemic approach was applied to determine the role of ESG in shaping an effective system of environmental safety management; the method of structural-logical modeling was employed to develop a conceptual model for integrating ESG principles. The results of the study indicate the feasibility of applying the ESG concept in the system of public administration of environmental safety as an effective approach to integrating environmental, social, and governance aspects into decision-making processes. A conceptual model for integrating ESG principles into the system of public administration of environmental safety has been developed, which reflects the interconnection of strategic, institutional, and instrumental levels of governance and defines key directions for implementing ESG principles in the field of environmental management. The conclusions emphasize that the integration of ESG principles into the system of public administration of environmental safety will contribute to enhancing the effectiveness of state environmental policy, strengthening transparency and accountability of public authorities, and harmonizing the national system of environmental management with international sustainable development standards.

Keywords: *public administration; environmental safety; ESG principles; sustainable development; environmental policy; environmental management; state environmental policy.*

Постановка проблеми. Повномасштабна військова агресія російської федерації проти України завдала безпрецедентної шкоди довкіллю: забруднення ґрунтів і водних ресурсів, руйнування природних екосистем, масове утворення відходів руйнації, загрози хімічного та радіаційного забруднення тощо. Ці виклики загострили системні проблеми в управлінні екологічною безпекою, серед яких – фрагментація повноважень, недостатня прозорість прийняття рішень, обмежена участь громадськості та дефіцит інструментів стратегічного планування в умовах невизначеності.

У контексті євроінтеграційних прагнень України та відновлення країни за принципом «Build Back Better» імплементація принципів ESG

(Environmental – екологічний, Social – соціальний, Governance – управлінський) у публічне адміністрування стає стратегічним імперативом [1]. ESG-парадигма, яка виникла як інвестиційний стандарт, трансформувалася у системну основу триєдиного, збалансованого та соціально орієнтованого управління територіями, секторами економіки та державою в цілому [2]. Для України це означає необхідність переосмислення ролі органів публічної влади у забезпеченні екологічної безпеки через призму прозорості, підзвітності та інклюзивності.

Однак на практиці інтеграція ESG у діяльність органів публічної влади України стикається з низкою бар'єрів:

- відсутність єдиного законодавчого визначення та нормативного закріплення ESG-принципів у сфері публічного управління;
- інституційна розпорошеність повноважень у сфері екологічної політики;
- дефіцит фінансових, кадрових та технологічних ресурсів, особливо на муніципальному рівні;
- необхідність балансу між вимогами прозорості та обмеженнями воєнного стану;
- недостатній рівень обізнаності державних службовців щодо міжнародних стандартів сталого розвитку.

Таким чином, актуальність дослідження зумовлена необхідністю наукового обґрунтування механізмів інтеграції принципів ESG у систему публічного адміністрування екологічної безпеки України як умови її сталого відновлення та європейської інтеграції.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблематика сталого розвитку та впровадження ESG-принципів у публічне управління перебуває у фокусі уваги як міжнародних, так і вітчизняних науковців. Дослідження Організації економічного співробітництва та розвитку (ОЕСР) наголошують на важливості публічної звітності зі сталого розвитку як інструменту підвищення підзвітності влади та залучення інвестицій [3]. Європейська Комісія розробила Таксономію сталого фінансування та Директиву CSRD, що формують єдині вимоги до нефінансової звітності та допомагає спрямовувати інвестиції в ті види економічної діяльності, які найбільше потрібні для переходу, відповідно до цілей Європейської зеленої угоди [4]. Для досягнення цілей ЄС щодо клімату та енергетики на 2030 рік та досягнення цілей Європейської зеленої угоди важливо спрямовувати інвестиції в проекти та діяльність, спрямовані на сталий розвиток. Досвід країн ЄС демонструє ефективність підходу Whole-of-

Government для координації дій на всіх рівнях влади у досягненні цілей Зеленого курсу [5].

Українські науковці активно досліджують окремі аспекти ESG-трансформації. Зокрема, Бабаєв В.М. та співавтори аналізують можливості впровадження ESG у публічне та корпоративне управління, акцентуючи на необхідності адаптації міжнародних стандартів до українських реалій [2]. Березовський П.П. розглядає ESG-підхід у процесі прийняття управлінських рішень для розвитку публічно-приватного партнерства з урахуванням цілей сталого розвитку, що сприятиме довгостроковій ефективності проєктів та економічному зростанню в Україні [6]. Корчагіна Л.О. пропонує науково-методичні засади побудови механізму ESG-управління на рівні підприємства (екологічна відповідальність, соціальна відповідальність, забезпечення прав людини, нульова толерантність до корупції та транспарентність) [7].

Аналітичні звіти Державної екологічної інспекції України, Громадської організації «Екодія», аналітичного центру при Київській школі економіки (KSE Institute) та інших організацій висвітлюють сучасні виклики екологічної політики України, зокрема проблеми моніторингу, документування екологічних збитків, збитків інфраструктури та доступу до міжнародного фінансування для отримання репарації та компенсацій від країни-агресора для відновлення та відбудови України [8-10]. Дослідження Європейської економічної комісії Організації об'єднаних націй (UNECE) та Агентство міжнародного співробітництва Асоціації муніципалітетів Нідерландів (VNG International) акцентують увагу на важливості громадської участі та посилення місцевого самоврядування у процесах відновлення [11, 12].

Попри значний масив публікацій, недостатньо вивченим залишається системне питання інтеграції всіх трьох вимірів ESG саме у процеси публічного адміністрування екологічної безпеки на муніципальному рівні з урахуванням специфіки воєнного та післявоєнного періодів. Відсутні узагальнені практичні алгоритми імплементації європейських моделей багаторівневого управління в український контекст.

Мета дослідження – визначити ключові виклики та перспективи інтеграції принципів ESG у публічне адміністрування екологічної безпеки України, з акцентом на муніципальний рівень, та запропонувати концептуальну модель інтеграції принципів ESG у систему публічного адміністрування екологічної безпеки України.

Наукова новизна. У статті вперше обґрунтовано концептуальний підхід до інтеграції принципів ESG у систему публічного адміністрування екологічної безпеки. Розроблено концептуальну модель інтеграції ESG, яка поєднує стратегічний, інституційний та інструментальний рівні управління. Удосконалено наукові підходи до застосування ESG-принципів у сфері формування державної екологічної політики.

Практичне значення отриманих результатів полягає у можливості використання запропонованих підходів для підвищення ефективності системи публічного адміністрування екологічної безпеки. Запропонована концептуальна модель інтеграції принципів ESG може бути використана органами державної влади та місцевого самоврядування під час формування та реалізації державної екологічної політики, розроблення стратегій сталого розвитку територій, а також удосконалення механізмів управління природоохоронною діяльністю.

Виклад основного матеріалу. Принципи ESG, що виникли у корпоративному секторі як критерії відповідального інвестування, сьогодні трансформуються у універсальну парадигму управління, застосовну і до публічного сектору. У контексті публічного адміністрування ESG інтерпретується як:

- Environmental (E) – відповідальність влади за стан довкілля, раціональне використання ресурсів, мінімізація екологічних ризиків;
- Social (S) – забезпечення соціальної справедливості, інклюзивності, захисту прав громадян на безпечне довкілля;
- Governance (G) – прозорість, підзвітність, антикорупційна стійкість та ефективність управлінських процесів.

Імплементация ESG у публічне управління вимагає переходу від реактивного до проактивного, ціннісно-орієнтованого адміністрування, де рішення приймаються з урахуванням довгострокових наслідків для суспільства та планети в цілому.

Впровадження ESG-стандартів передбачає цифровізацію систем моніторингу - інтеграцію даних про викиди забруднюючих речовин, скиди та стан водних ресурсів, якість повітря та статистичні дані про інші складові якості довкілля у єдину електронну платформу, доступну для як громадськості, так і для органів влади [13].

Розширення переліку екологічної інформації, яка оприлюднюється, зокрема через доповнення Державної системи екологічного моніторингу новими індикаторами, що відповідають вимогам ЄС, сприятиме швидшому впровадженню ESG-стандартів. Наприклад, Директиви 2007/2/ЄС Європейського Парламенту та Ради від 14 березня 2007 року про

створення інфраструктури просторової інформації в Європейському Співтоваристві (INSPIRE), яка базується на інфраструктурах просторової інформації, що створені і підтримуються державами-членами Європейського Союзу та охоплює 34 теми просторових даних, необхідних для природоохоронних цілей, з ключовими компонентами, визначеними через відповідні технічні правила реалізації [14]. В свою чергу, скасування тимчасових обмежень на подання звітів до Реєстру викидів та перенесення забруднювачів [15], запроваджених на початку повномасштабного вторгнення, дозволить відновити повноту екологічної статистики.

Муніципальний рівень є ключовим для реалізації принципів циркулярної економіки. Інтеграція ESG у цю сферу включає розробку та впровадження місцевих стратегій управління відходами з чіткими цілями щодо зменшення захоронення, збільшення переробки та впровадження роздільного збору, стимулювання бізнесу до впровадження принципів розширеної відповідальності виробника через податкові пільги, грантові програми та публічно-приватне партнерство та створення інфраструктури для безпечного поводження з небезпечними відходами, зокрема будівельним сміттям або відходами руйнації, що утворилися внаслідок бойових дій [16].

ESG-підхід передбачає інтеграцію кліматичних ризиків у містобудівну документацію, плани соціально-економічного розвитку та бюджети громад, розвиток «зеленої» інфраструктури, який полягає у створенні парків, зелених коридорів, систем збору дощової води, що зменшують ефект «міського теплового острова» та підвищують стійкість до повеней [17], впровадження механізмів фінансування кліматичних проектів через «зелені» облігації, міжнародні гранти та кошти Європейського фонду сталого розвитку [16].

Соціальний вимір в процесі імплементації ESG-підходу у публічне управління полягає у активній участі громадськості та захисті прав на безпечне довкілля, використовуючи інструменти участі громадськості в прийнятті екологічних рішень, інклюзивності та дотриманні прав людини. В Україні це реалізується через [17]:

- забезпечення доступу громадськості до екологічної інформації відповідно до Орхуської конвенції [18] шляхом розвитку електронних сервісів та відкритих даних;
- розширення переліку документів державного планування, що підлягають обов'язковому громадському обговоренню;

- впровадження змішаних форматів громадських слухань (онлайн та/або офлайн), особливо в регіонах, де безпекова ситуація через воєнні ускладнює фізичну присутність громадськості.

Повномасштабне вторгнення та воєнні дії на території нашої країни загострили проблеми захисту права громадськості на безпечне довкілля в умовах воєнного стану. ESG-підхід вимагає обов'язкове і детальне документування екологічних злочинів та збитків для подальшого відшкодування, використовуючи міжнародні механізми [20]. Створення механізмів оперативного реагування на екологічні надзвичайні ситуації за участі громадських організацій та місцевих спільнот сприятиме впровадженню ESG-підходу.

Перехід до сталого розвитку передбачає підтримку перепідготовки кадрів для так званих «зелених» секторів економіки (відновлювана енергетика, рециклінг, еко-туризм) на рівні громад, які останнім часом набули надзвичайної актуальності, наприклад, в умовах відсутності електропостачання («блек-аутів») через ворож обстріли енергетичної інфраструктури.

Відповідно до цілей сталого розвитку слід заохочувати залучення вразливих груп населення до програм екологічної реабілітації територій та моніторингу довкілля, а також активно розвивати соціальне підприємництво у сфері екологічних послуг через грантові програми, муніципальні замовлення тощо [21].

Третьою складовою у системі ESG-підходу є управлінський вимір, який можна розглядати з позицій антикорупційних механізмів, нефінансової звітності та багаторівневого управління екологічною безпекою.

Розглядаючи антикорупційні механізми в екологічній політиці ефективного управління, що є фундаментом для реалізації екологічних та соціальних цілей, можна виділити наступні основні напрямки:

- прозорість у наданні дозволів на емісії викидів забруднювальних речовин, користування надрами, розміщення відходів тощо через єдині електронні реєстри з відкритим доступом [13].
- незалежний громадський контроль за діяльністю органів екологічного нагляду через створення консультативних рад при міністерствах та місцевих адміністраціях;
- активне впровадження ризик-орієнтованого підходу у державному екологічному контролі, що дозволить зосередити ресурси на найбільш небезпечних об'єктах [13].

Попри зростання уваги до концепції ESG у сфері державної політики, її практична імплементація у систему публічного адміністрування екологічної безпеки потребує чіткої структуризації управлінських механізмів та визначення взаємозв'язків між стратегічними цілями, інституційними механізмами та практичними інструментами реалізації екологічної політики. У цьому контексті важливим є формування цілісної моделі інтеграції ESG-принципів, яка дозволяє поєднати міжнародні стандарти сталого розвитку, національні пріоритети екологічної політики та інструменти публічного управління на різних рівнях влади. З метою систематизації цих процесів запропоновано концептуальну модель інтеграції принципів ESG у систему публічного адміністрування екологічної безпеки, яка відображає взаємозв'язок стратегічного, інституційного та інструментального рівнів управління (рис. 1).

Рисунок 1 - Концептуальна модель інтеграції принципів ESG у систему публічного адміністрування екологічної безпеки України

Запропонована концептуальна модель інтеграції принципів ESG у систему публічного адміністрування екологічної безпеки ґрунтується на ідеї багаторівневого управління та передбачає поєднання стратегічних орієнтирів державної політики, інституційних механізмів координації та практичних інструментів реалізації екологічної політики.

Перший рівень моделі формує нормативно-ціннісну основу інтеграції ESG-принципів. На цьому рівні визначаються ключові напрями державної політики у сфері екологічної безпеки та формуються довгострокові пріоритети розвитку.

Другий рівень відображає систему взаємодії органів публічної влади у процесі реалізації екологічної політики. Центральним елементом цього рівня є модель багаторівневого управління Whole-of-Government, яка передбачає координацію діяльності центральних органів виконавчої влади, регіональних державних адміністрацій та органів місцевого самоврядування. Такий підхід забезпечує узгодженість управлінських рішень, ефективний розподіл повноважень та ресурсів, а також інтеграцію екологічних, соціальних і економічних аспектів у процесі державного управління.

Третій рівень включає конкретні механізми реалізації ESG-підходу через три ключові компоненти: Environmental, Social та Governance.

Реалізація зазначених механізмів спрямована на досягнення кінцевих результатів, серед яких підвищення рівня екологічної безпеки, забезпечення сталого розвитку територіальних громад, зміцнення довіри суспільства до органів влади та формування передумов для «зеленої» післявоєнної відбудови України.

Таким чином, запропонована концептуальна модель дозволяє системно представити процес інтеграції принципів ESG у публічне адміністрування екологічної безпеки та визначити ключові напрями удосконалення державної екологічної політики в умовах сучасних викликів.

Висновки. У результаті проведеного дослідження обґрунтовано доцільність інтеграції принципів ESG у систему публічного адміністрування екологічної безпеки як одного з ключових напрямів модернізації державної екологічної політики в умовах сучасних екологічних та соціально-економічних викликів. Встановлено, що застосування ESG-підходу дозволяє забезпечити комплексне поєднання екологічних, соціальних та управлінських аспектів у процесі формування та реалізації управлінських рішень у сфері екологічної безпеки.

У статті запропоновано концептуальну модель інтеграції принципів ESG у систему публічного адміністрування екологічної безпеки, яка передбачає взаємодію стратегічного, інституційного та інструментального рівнів управління. Запропонована модель відображає логіку впровадження ESG-принципів у діяльність органів публічної влади через механізми екологічної політики, інституційної координації, цифровізації

управління, а також забезпечення прозорості та підзвітності управлінських процесів.

Перспективи подальших досліджень полягають у розробленні системи показників оцінювання результативності управлінських рішень, структуровану за трьома компонентами: екологічним, соціальним та управлінським, для оцінювання ефективності реалізації екологічної політики, рівень залучення громадськості до процесів прийняття рішень, а також ступінь прозорості та інституційної спроможності органів публічного управління.

Список використаних джерел:

1. Шостак І. Концепція ESG як вектор запровадження інноваційних технологій. Економіка та суспільство. 2024. № 62. URL: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-62-89>.
2. Бабаєв В. М., Клименко Н. В., Берлізова В. О., Тимоха Д. О. Впровадження принципів ESG у державному та корпоративному секторах. Теорія та практика державного управління. 2025. Вип. 1 (80). С. 132–152. URL: <https://doi.org/10.26565/1727-6667-2025-1-08>.
3. OECD. Advancing public sector sustainability reporting. OECD Publishing, 2025. URL: <https://doi.org/10.1787/ad5fb10f-en>.
4. European Commission. EU Taxonomy for Sustainable Activities. 2024. URL: https://finance.ec.europa.eu/sustainable-finance/tools-and-standards/eu-taxonomy-sustainable-activities_en.
5. Європейський зелений курс. Міністерство закордонних справ України. URL: <https://ukraine-eu.mfa.gov.ua/posolstvo/galuzeve-spivrobotnictvo/klimat-yevropejska-zelena-ugoda>.
6. Березовський П.П. Інтеграція ESG-підходу в управлінські рішення розвитку державно-приватного партнерства в Україні. Ефективність державного управління. 2024. Вип. 3 (80/81). С. 45–50. URL: <https://doi.org/10.36930/508006>.
7. Корчагіна Л.О. Науково-методичні засади побудови механізму ESG-управління діяльністю підприємства. Економіка і суспільство. 2023. № 52. URL: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-52-71>.
8. Державна екологічна інспекція України: офіц. веб-сайт. URL: <https://www.dei.gov.ua/>.
9. ГО «Екодія»: офіц. веб-сайт. URL: <https://ecoaction.org.ua/>.
10. KSE Institute: офіц. веб-сайт. URL: <https://kse.ua/ua/russia-will-pay/>.

11. VNG International. Ukraine: Sustainable Development through improved Local Governance. 2025. URL: <https://www.vng-international.nl/project/ukraine-sustainable-development-through-improved-local-governance/>.

12. OECD. Відбудовуємо Україну через зміцнення регіонального та муніципального управління. Paris: OECD Publishing, 2023. URL: <https://doi.org/10.1787/a5a7939d-uk>.

13. Environmental Protection League of Ukraine. Modern environmental policy of Ukraine: transparency, efficiency and security in conditions of military aggression. Kyiv, 2025. URL: https://epl.org.ua/wp-content/uploads/2025/11/rez_smyk_ENG.pdf.

14. Директива Європейського Парламенту і Ради 2007/2/ЄС від 14 березня 2007 року про створення Інфраструктури просторової інформації у Європейському Співтоваристві (INSPIRE). URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/984_002-07#Text (дата звернення: 27.03.2026).

15. Про Національний реєстр викидів та перенесення забруднювачів : Закон України від 16.06.2020 № 2614-IX. Відомості Верховної Ради. 2020. № 32. Ст. 234. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2614-20#Text>.

16. International Charitable Organization "Environment-People-Law". Military and post-war environmental policy of Ukraine: realities and prospects. 2023. URL: https://analytics.intsecurity.org/wp-content/uploads/2023/09/Eng_EPL_07_Environmental-Policy_Ukraine.pdf.

17. Green Deal Ukraine. Building Forward Better: Review of sustainable recovery frameworks for Ukraine. 2024. URL: <https://greendealukraina.org/assets/images/literature/59-building-forward-better-sustainable-recovery-ukraine.pdf>.

18. Aleksyeyeva Y. Public participation in decisions on specific activities in Ukraine: state of the art. Environmental Law Network International. 2022. Vol. 22. P. 51–57. URL: <https://doi.org/10.46850/elni.2022.009>.

19. Європейська економічна комісія ООН. Орхуська конвенція: Керівництво з імплементації: друге вид. Женева: ЄЕК ООН, 2014. ECE/CEP/72/Rev.1. URL: https://unece.org/DAM/env/pp/acig/Guide_2nd_edition_UKR.pdf.

20. Environmental Security in War and Armed Conflict: UN Web TV. URL: <https://webtv.un.org/en/asset/k17/k17k7fakgw>.

21. Chernyavsky N., Hutarevych N., Khmelovska N. The concept of sustainable development and ESG in the Ukrainian regulatory framework. 2025.

URL: <https://eba.com.ua/en/kontsepsiya-stalogo-rozvytku-ta-esg-v-ukrayinskomu-regulyatornomu-poli/>.

References:

1. Shostak, I. (2024). Kontsepsiia ESG yak vektor zaprovadzhennia innovatsiinykh tekhnolohii [The ESG concept as a vector for implementing innovative technologies]. *Ekonomika ta Suspilstvo*, (62). <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-62-89>
2. Babaiev, V. M., Klymenko, N. V., Berlizova, V. O., & Tymokha, D. O. (2025). Vprovadzhennia printsypiv ESG u derzhavnomu ta korporatyvnomu sektorakh [Implementation of ESG principles in public and corporate sectors]. *Teoriia ta Praktyka Derzhavnoho Upravlinnia*, 1(80), 132–152. <https://doi.org/10.26565/1727-6667-2025-1-08>
3. Organisation for Economic Co-operation and Development. (2025). *Advancing public sector sustainability reporting*. OECD Publishing. <https://doi.org/10.1787/ad5fb10f-en>
4. European Commission. (2024). *EU taxonomy for sustainable activities*. https://finance.ec.europa.eu/sustainable-finance/tools-and-standards/eu-taxonomy-sustainable-activities_en
5. Ministry of Foreign Affairs of Ukraine. (n.d.). *Yevropeyskyi zelenyi kurs [European Green Deal]*. Retrieved March 27, 2026, from <https://ukraine-eu.mfa.gov.ua/posolstvo/galuzeve-spivrobitnictvo/klimat-yevropejska-zelena-ugoda>
6. Berezovskyi, P. P. (2024). Intehratsiia ESG-pidkholu v upravlinnski rishennia rozvytku derzhavno-pryvatnoho partnerstva v Ukraini [Integration of the ESG approach into management decisions for the development of public-private partnerships in Ukraine]. *Efektivnist Derzhavnoho Upravlinnia*, 3(80/81), 45–50. <https://doi.org/10.36930/508006>
7. Korchahina, L. O. (2023). Naukovo-metodychni zasady pobudovy mekhanizmu ESG-upravlinnia diialnistiu pidpriemstva [Scientific and methodological foundations for building an ESG management mechanism for enterprise activities]. *Ekonomika i Suspilstvo*, (52). <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-52-71>
8. State Ecological Inspectorate of Ukraine. (n.d.). Official website. Retrieved March 27, 2026, from <https://www.dei.gov.ua/>
9. Ecoaction. (n.d.). Official website. Retrieved March 27, 2026, from <https://ecoaction.org.ua/>
10. KSE Institute. (n.d.). Official website. Retrieved March 27, 2026, from <https://kse.ua/ua/russia-will-pay/>

11. VNG International. (2025). Ukraine: Sustainable development through improved local governance. <https://www.vng-international.nl/project/ukraine-sustainable-development-through-improved-local-governance/>
12. Organisation for Economic Co-operation and Development. (2023). Vidbudovuiemo Ukrainu cherez zmitsnennia rehionalnoho ta munitsypalnoho upravlinnia [Rebuilding Ukraine through strengthening regional and municipal governance]. OECD Publishing. <https://doi.org/10.1787/a5a7939d-uk>
13. Environmental Protection League of Ukraine. (2025). Modern environmental policy of Ukraine: Transparency, efficiency and security in conditions of military aggression. https://epl.org.ua/wp-content/uploads/2025/11/rez_smyk_ENG.pdf
14. European Parliament and Council of the European Union. (2007). Directive 2007/2/EC of the European Parliament and of the Council of 14 March 2007 establishing an Infrastructure for Spatial Information in the European Community (INSPIRE). https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/984_002-07#Text
15. Verkhovna Rada of Ukraine. (2020). Pro Natsionalnyi reiestr vykydiv ta perenesennia zabrudniuvachiv: Zakon Ukrainy vid 16.06.2020 № 2614-IX [On the National Register of Emissions and Transfers of Pollutants: Law of Ukraine No. 2614-IX of June 16, 2020]. Vidomosti Verkhovnoi Rady, (32), Art. 234. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2614-20#Text>
16. International Charitable Organization Environment-People-Law. (2023). Military and post-war environmental policy of Ukraine: Realities and prospects. https://analytics.intsecurity.org/wp-content/uploads/2023/09/Eng_EPL_07_Environmental-Policy_Ukraine.pdf
17. Green Deal Ukraine. (2024). Building forward better: Review of sustainable recovery frameworks for Ukraine. <https://greendealukraina.org/assets/images/literature/59-building-forward-better-sustainable-recovery-ukraine.pdf>
18. Aleksyeyeva, Y. (2022). Public participation in decisions on specific activities in Ukraine: State of the art. Environmental Law Network International, 22, 51–57. <https://doi.org/10.46850/elni.2022.009>
19. United Nations Economic Commission for Europe. (2014). Orkuska konventsiiia: Kerivnytstvo z implementatsii [Aarhus Convention: Implementation guide] (2nd ed., ECE/CEP/72/Rev.1). https://unece.org/DAM/env/pp/acig/Guide_2nd_edition_UKR.pdf
20. United Nations. (n.d.). Environmental security in war and armed conflict. UN Web TV. <https://webtv.un.org/en/asset/k17/k17k7fakgw>

21. Chernyavsky, N., Hutarevych, N., & Khmelovska, N. (2025). The concept of sustainable development and ESG in the Ukrainian regulatory framework. European Business Association. <https://eba.com.ua/en/kontseptsiya-stalogo-rozvytku-ta-esg-v-ukrayinskomu-regulyatornomu-poli/>

Фінансування. Дослідження виконано без залучення зовнішнього фінансування

Використання ШІ. Під час підготовки статті авторами використовувалися інструменти штучного інтелекту для технічного редагування та структуризації тексту. Усі результати дослідження, висновки та інтерпретації отримані авторами самостійно.

Подяки. Автор не має подяки.

Отримано: 27.03.2026

Прийнято: 26.05.2026

Опубліковано: 22.06.2026